

**UCHWAŁA NR XV/103/2015
RADY GMINY WARTKOWICE**

z dnia 29 grudnia 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok
2016**

Na podstawie art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286, poz. 1893, poz. 1916) uchwała się, co następuje :

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wartkowie.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Wartkowie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Wartkowie

Bogdan Łuczak

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016

I. WSTĘP

Jednym z istotnych problemów społecznych występujących w naszym kraju są problemy związane z alkoholem.

Alkoholizm zaliczany jest do nałogów, polegających na spożywaniu alkoholu w nadmiernych ilościach. Oprócz faktu, że doprowadza on osobę uzależnioną do wyniszczenia tak zdrowotnego, jak i psychicznego, ma on również wymiar społeczny ze względu na skutki, jakie niesie ze sobą jego nadmierne spożywanie. Doprowadza on do zjawiska nazywanego patologią społeczną, bo wprawdzie nałóg ten bezpośrednio dotyczy jednej osoby, ale pośrednio biorą w nim też udział osoby przebywające w otoczeniu pijącego. Koszty ekonomiczne następstw picia alkoholu również znacząco obciążają jednostki, rodziny i społeczności. Są to koszty leczenia, koszty wynikające ze zmniejszenia produktywności z powodu wzrostu zachorowalności, koszty strat materialnych, spadku dochodów oraz ekonomicznych następstw przedwczesnej umieralności.

Szkody wynikające z nadużywania alkoholu występują w bardzo różnych obszarach polskiej rzeczywistości. Nie można ich uniknąć, ale można zmniejszyć ich rozmiary i dotkliwość. Picie alkoholu w dalszym ciągu postrzegane jest jako swoisty sposób na życie, na rozwiązywanie problemów. Należy stwierdzić, że alkohol we wszystkich jego postaciach jest łatwo dostępny i nie ma problemu z jego nabyciem. Istotny jest również fakt nasilania się zjawiska systematycznego picia oraz zwiększenia picia wśród młodzieży, jak również ścisły związek między wczesną inicjacją alkoholową a spożywaniem dużych ilości alkoholu, zażywania narkotyków i przestępczością.

Problem uzależnienia od alkoholu jest znaczący zarówno w skali kraju, jak również w wymiarze lokalnym i regionalnym. Dlatego też, zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015r. poz. 1286, poz. 1916) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Realizacja w/w działań jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Gminy Wartkowice.

Zadania określone w niniejszym Programie są w większości kontynuacją zadań realizowanych w roku 2015.

Gmina Wartkowice realizując Program przy współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wartkowicach, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówek oświatowych, organizacji pozarządowych, policji, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Poddębicach, sądów oraz kuratorów sądowych, dąży do zmniejszenia szkód zdrowotnych, społecznych i prawnych związanych z nadużywaniem alkoholu.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Wartkowice na rok 2016 uwzględnione zostały wskazówki wynikające z Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015 oraz Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2016 roku Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Źródłem finansowania zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są, zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, środki własne budżetu gminy pochodzące z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2016 roku na realizację zadań określonych niniejszym Programem Gmina Wartkowice przewiduje przeznaczyć kwotę 41.600 zł.

II. DIAGNOZA ZJAWISKA UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU W GMINIE WARTKOWICE W ROKU 2014 I W ROKU 2015 WG STANU NA 30 LISTOPADA.

Podstawą sformułowania adekwatnego dla potrzeb danego środowiska lokalnego planu działania jest poznanie jego rzeczywistych potrzeb.

Na podstawie dokumentów, sprawozdań oraz informacji uzyskanych od organizacji i instytucji zajmujących się głównie lub pobocznie problemami uzależnień m.in. stanowisk w Urzędzie Gminy Wartkowice, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wartkowicach, Punktu Konsultacyjnego, przyjmuje się jako bazę wyjściową do dalszych działań następujące dane:

Gmina Wartkowice na dzień 30 listopada 2015 r. liczyła 6.363 mieszkańców (mieszkańcy zameldowani na pobyt stały i pobyt czasowy).

Rada Gminy Wartkowice uchwałą Nr XLI/201/01 z 16 listopada 2001r. ustaliła limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Wartkowice i wynosi on dla punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży 40, natomiast do spożycia w miejscu sprzedaży 10.

Obecnie na terenie gminy sprzedaż napojów alkoholowych prowadzona jest w 17 placówkach w tym w: 15 sklepach (2 ogródki) i 2 stacjach paliw. Na jeden punkt sprzedaży przypada ok. 374 mieszkańców.

Z informacji uzyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wartkowicach wynika, że:

	2014	2015
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	275	257
tj. liczba osób w rodzinach	833 osoby	734 osoby
Liczba rodzin, w których występuje problem alkoholowy	31	29
tj. liczba osób w rodzinach	71 osób	47 osób
Liczba rodzin, w których problem został zdiagnozowany	8	11
Kwota, na którą została udzielona pomoc finansowana rodzinom wśród których występuje problem alkoholowy zdiagnozowany (zasiłki stałe, celowe, okresowe)	19.035,29 zł w tym: z budżetu gminy – 3.091,25 zł; dotacja z budżetu państwa – 15.944,04 zł	20.679,93 złw tym: z budżetu gminy – 6.181,93 zł; dotacja z budżetu państwa – 14.498,00 zł

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęły:

	2014	2015
Wnioski o objęcie leczeniem osób nadużywających alkoholu, w tym od:	16	12
członków rodziny	6	4
Sądu Rejonowego w Łasku	0	0
prokuratora	0	0
policii	6	4
kuratora	0	0
GOPS	4	2
Dom Pomocy Społecznej	0	2

Z przedstawionej wyżej informacji wynika, iż w 2015r. ogólna liczba wniosków o objęcie leczeniem osób nadużywających alkoholu zmniejszyła się w porównaniu do 2014 r. W trakcie posiedzeń Komisji przeprowadzono w 2014 r. - 13, a w 2015 r. - 9 rozmów z osobami nadużywającymi spożywanie alkoholu. Wszystkie osoby, z którymi przeprowadzono rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego zostały zobowiązane do konsultacji z zatrudnionym przez gminę psychoterapeutą. W 2014 r. w Punkcie Konsultacyjnym odbyło się 12 spotkań, z których z porad psychologicznych skorzystało w sumie 30 osób. Natomiast do listopada 2015 r. odbyło się 10 spotkań, a z porad skorzystało 16 osób głównie z problemem alkoholowym, jak i mieszkańców gminy znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej zmagających się z problemami i szukających pomocy w ich rozwiązaniu.

Komisja w 2014 r. nie występowała do Sądu Rejonowego w Łasku Wydział Rodzinny i Nieletnich w sprawie obowiązku objęcia leczeniem odwykowym, w 2015 r. wystąpiono z wnioskami w stosunku do 2 osób. GKRPA skierowała w 2014 r. do biegłych (psychologa i psychiatry) 6 osób, z których na badanie zgłosiły się 2. Biegli wydali 2 opinie w zakresie uzależnienia od alkoholu. W 2015 r. skierowano 3 osoby do biegłych, na badanie zgłosiła się 1 osoba. Biegli wydali 1 opinię.

Udzielono 36 bezpłatnych porad prawnych w 2014 r., a w 2015 r. 71 porad.

W Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Kłodnej dla uczniów klasy VI w miesiącu grudniu 2015 r. jest realizowany program profilaktyczny pn. „III Elementarz czyli Program Siedmiu Kroków”.

III. CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest zmniejszenie rozmiarów istniejących problemów uzależnień i zapobieganie powstawaniu nowych na terenie gminy Wartkowice.

Cele szczegółowe stawiane przed Programem to:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

IV. ZADANIA PROGRAMU

Zadania Programu podyktowane są troską o dobro mieszkańców, którzy powinni być ostrzeżeni przed uzależnieniami i konsekwencjami z nich wynikającymi, w taki sposób, aby żaden człowiek nie padł ofiarą niewiedzy o skutkach picia, palenia, stosowania narkotyków, czy uniknął konfliktu z prawem.

W związku z powyższym w celu realizacji zadań określonych w Programie przyjmuje się poniższe formy i sposoby realizacji:

Zadanie 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

- 1) informowanie społeczności lokalnej o możliwości korzystania z pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) prowadzenie poradnictwa psychologicznego/psychoterapeutycznego dla osób uzależnionych i ich rodzin;
- 3) finansowanie kosztów badania biegłych (psychologa i psychiatry) orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- 4) współpraca z Poradnią Uzależnień w Poddębicach, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wartkowicach, prokuratorem, sądem, policją, klubami AA w działaniach na rzecz pomocy rodzinom z problemem alkoholowym i ofiarom przemocy;
- 5) bieżące informowanie w miejscach publicznych (tablica ogłoszeń: Urzędu Gminy, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wartkowicach, w bibliotekach, na stronach internetowych Gminy) o możliwości korzystania z pomocy specjalistów przez osoby z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami oraz przez ich rodziny.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- 1) zbieranie informacji o przypadkach przemocy w rodzinie i przekazywanie ich odpowiednim organom;
- 2) upowszechnianie wiedzy na temat Procedury "Niebieskiej Karty" i "Niebieskiej Linii" i zjawiska przemocy w rodzinie;
- 3) podejmowanie przez GKRPA czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych od alkoholu.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży - w tym prowadzenie pozalekcyjnych

zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- 1) finansowanie realizacji programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania uzależnieniom od alkoholu realizowanych w szkołach;
- 2) zakup materiałów dydaktycznych i innych materiałów informacyjnych niezbędnych do realizacji programów profilaktycznych;
- 3) zapewnienie dzieciom i młodzieży szkolnej opieki psychologicznej poprzez zatrudnienie psychologa;
- 4) dofinansowanie organizacji wakacyjnego wypoczynku, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z rodzin dotkniętych uzależnieniem, w czasie którego realizowany będzie program profilaktyczny;
- 5) dofinansowanie zajęć nauki pływania organizowanych przez szkoły lub przez organizacje pozarządowe w ramach zajęć pozalekcyjnych;
- 6) dofinansowanie organizacji Festynu Rodzinnego;
- 7) organizowanie imprez rodzinnych i świątecznych dla dzieci i rodzin ze środowisk uzależnionych od alkoholu, narkotyków i przemocy w rodzinie;
- 8) promowanie programów wspierających i motywujących do podtrzymywania abstynencji;
- 9) promowanie lokalnych imprez profilaktycznych promujących zdrowy styl życia (biesiady, happeningi, pikniki rodzinne);
- 10) propagowanie kampanii o tematyce antyalkoholowej i przemocy w rodzinie;
- 11) wspieranie zawodów, imprez sportowych promujących zdrowy styl życia;
- 12) wspieranie działań policji związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przemocy w rodzinie (kampania „Przeciw pijanym kierowcom”);
- 13) odejmowanie działań edukacyjnych, kontrolnych i interwencyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczanie dostępności do alkoholu i przestrzeganie zakazu sprzedawania i spożywania przez nieletnich napojów alkoholowych;
- 14) prenumerata czasopism specjalistycznych z zakresu uzależnień;
- 15) publikowanie artykułów w prasie lokalnej na temat choroby alkoholowej, uzależnień, przemocy w rodzinie, ale także promujących dobry, zdrowy styl życia.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez

- 1) wspieranie działalności stowarzyszeń realizujących zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez dotacje w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2014 r. poz. 1118 z późn. zmianami);
- 2) finansowanie zakupów i usług niezbędnych do realizacji działań GKRPA;
- 3) zakup materiałów informacyjnych, edukacyjnych z zakresu alkoholizmu, niktynizmu i przemocy w rodzinie dla szkół.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:

- 1) kontrole w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych (art. 13¹ ustawy) oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieuprawnionym (art.15 ustawy) a w przypadku stwierdzenia naruszenia tych przepisów podjęcie interwencji i występowanie przed sądem jako oskarżyciel publiczny;
- 2) opiniowanie przez Komisję wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu pod kątem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Wartkowice dotyczącymi:

- a) liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (za wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży (uchwała Nr XLI/201/01 z 16 listopada 2001r.),
- b) zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych i warunków sprzedaży tych napojów na terenie Gminy Wartkowice (uchwała Nr XLI/202/01 z 16 listopada 2001r.);
- 3) kontrolowanie przez Komisję przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia przez przedsiębiorców;
- 4) występowanie do Wójta Gminy o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w przypadku stwierdzenia łamania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

V. ZADANIA ORAZ ZASADY WYNAGRADZANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- 1) prowadzenie przez GKRPA dokumentacji swojej pracy;
- 2) przyjęcie zgłoszenia o przypadkach występowania nadużywania alkoholu;
- 3) zapraszanie osoby na rozmowę wspierająco-motywuującą;
- 4) kierowanie na badanie pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu;
- 5) motywowanie do podjęcia leczenia;
- 6) kierowanie wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego;
- 7) prowadzenie rozmów profilaktyczno-motywuujących z osobami zgłoszonymi na leczenie odwykowe;
- 8) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy Wartkowice;
- 9) udział członków w szkoleniach w celu podnoszenia ich kwalifikacji;
- 10) udział w pracach zespołów zadaniowych;
- 11) podejmowanie czynności prawnych w przypadku naruszenia przez przedsiębiorców przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 12) współpraca z podmiotami w realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zasady wynagradzania członków Komisji:

- a) członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji w wysokości:
 - dla przewodniczącego 120,00 zł za posiedzenie,
 - dla członka 110,00 zł za posiedzenie,
- b) wynagrodzenie płatne jest na podstawie imiennej listy obecności zatwierdzonej przez Przewodniczącego Komisji,
- c) wypłata wynagrodzenia dokonywana jest jeden raz w miesiącu w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca za miesiąc bieżący,
- d) członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów przejazdu wg stawek obowiązujących przy podróżach służbowych pracowników Urzędu Gminy Wartkowice w przypadku wykonywania pracy poza siedzibą Komisji.